

پایان نخست وزیری جمشید آموزگار با اعتراضات مردمی

۵ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۵۵

۴ شهریور ۵۷، در پی افزایش اعتراضات مردمی، جمشید آموزگار از نخست وزیری استعفا کرد. این در حالی بود که آموزگار پس از افول دولت ۱۳ ساله هویدا، سال ۵۶ توسط شاه به نخست وزیری برگزیده شد.

جمشید آموزگار یکی از فرزندان حبیب الله آموزگار در سال ۱۳۰۱ ش در تهران متولد شد. او در رشته حقوق و مهندسی از دانشگاه تهران فارغ التحصیل شد.

در سال ۱۳۲۳ برای ادامه تحصیل به دانشگاه کورنل در واشنگتن رفت و به مدت هفت سال به تحصیل در رشته مهندسی عمران پرداخت و پس از چندی در رشته مهندسی هیدرولیک موفق به اخذ دکترا شد.

آموزگار ابتدا در همان دانشگاه کورنل به تدریس هیدرولیک و مهندسی عمران پرداخت و مدتی نیز به عنوان کارشناس منابع آب‌های زیرزمینی در سازمان ملل فعالیت کرد.

بعد از بازگشت به ایران بلا فاصله توسط امریکایی‌ها به کار گرفته و به ریاست بخش مهندسی اداره اصل شش منصوب شد. از آن پس پله‌های ترقی را پیمود و به مشاغل مهمی یکی بعد از دیگری منصوب شد.

در سال ۱۳۳۷ دکتر منوچهر اقبال او را به وزارت کار برگزید که البته دوره کوتاهی را شامل می‌شد و در آبان ماه ۱۳۳۸ش در پی ترمیم کابینه خود بار دیگر آموزگار را به وزارت کشاورزی منصوب کرد.

در دوران وزارت کشاورزی به تهیه اولین قانون اصلاحات کشاورزی مامور شد. دکتر جمشید آموزگار در سال ۱۳۴۲ توسط حسنعلی منصور نخست وزیر، به وزارت بهداری منصوب شد.

دولت منصور، دولتی با چهره‌های جوان متمایل به امریکا بود که با ترور او برچیده شد و آموزگار در دولت جدید به ریاست امیرعباس هویدا در سال ۱۳۴۳ به وزارت بهداری منصوب شد، در دولت بعدی نیز هویدا از وی برای وزارت دارایی استفاده کرد. آموزگار تا سال ۱۳۵۴ در این وزارت فعال بود. در دوران وزارت دارایی، امور مربوط به قیمت‌گذاری نفت و اوپک بر عهده وی نهاده شد و به طور مستقیم با شاه در ارتباط بود.

در سال ۱۳۵۲، به همراه دیگر وزرای نفتی جهان در کنفرانس اوپک در وین توسط کارلوس، چریک طرفدار نهضت آزادی بخش فلسطین گروگان گرفته شد و سرانجام با وساطت جهان پس از دو روز آزاد شد. او پس از آزادی، جان خود را در راه اعلیحضرت

جمشید آموزگار در سال ۱۳۵۲، به عضویت در هیئت امنای دانشگاه تهران منصوب شد و در دی ماه همان سال ریاست اجلاس اوپک در تهران عهده دار شد و هویدا در کابینه جدید خود وزارت کشور را به آموزگار داد.

پس از ایجاد حزب رستاخیز توسط شاه، آموزگار به این حزب پیوست و در سال ۱۳۵۵ به دبیرکلی این حزب فرمایشی منصوب شد. پس از پایان رسیدن حکومت سیزده ساله هویدا، شاه آموزگار را در سال ۱۳۵۶ به نخست وزیری برگزید.

دوران صدارت وی یک سال بود. برنامه دولت او فضای باز سیاسی، صرفه‌جویی، مهار کردن بحرانهای اقتصادی اعلام شده بود و نمایشی برای خاموش کردن نارضایتی‌های گسترده مردم بود ولی این نمایش نیز برای رژیم پهلوی پایان خوشی نداشت.

حوادثی که در دوران نخست وزیری دکتر جمشید آموزگار روی داد و به حکومت انقلاب سرعت بیشتری بخشید عبارتند از: برگزاری یاردهمین جشن هنر شیراز و تقارن آن با ماه مبارک رمضان، فوت حاج آقامصطفی خمینی و برگزاری مراسم ترحیم و یادبود به این مناسبت از سوی مردم، چاپ مقاله ایران و استعمار سرخ و سیاه و تبعات آن، ایجاد حکومت نظامی در شهرهایی چون اصفهان و آتش لوزی سینما رکس آبادان آخرین حادثه‌ای بود که در دولت آموزگار روی داد.

این حوادث سرانجام منجر به استعفای آموزگار از نخست وزیری در چهارم شهریور و استعفا از دبیرکلی حزب رستاخیز در مهر ۱۳۵۷ شد و او موفق شد در اوج انقلاب به بهانه بیماری همسر آلمانی خود کشور را به قصد امریکا ترک کند و در حال حاضر در این کشور اقامت دارد.

منبع: فارس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۷۹۳۸/مردمی-اعتراضات-آموزگار-جمشید-وزیری-نخست-پایان/>